

Handläggare
Per-Åke Tjärnberg
08-508 26 686

Till
Trafiknämnden
2020-03-26

Dubbelriktad cykeltrafik på tidigare enkelriktade gator. Genomförandebeslut

Förslag till beslut

1. Trafiknämnden godkänner förslag till genomförande av projekt Möjliggöra dubbelriktad cykeltrafik på tidigare enkelriktade gator till en investeringsutgift om 1,2 mnkr.
2. Trafiknämnden förklarar ärendet omedelbart justerat.

Gunilla Glantz
Förvaltningschef

Mattias Lundberg
Avdelningschef

Jenny Carlsson
Enhetschef

Sammanfattning

Ett stort antal gator i Stockholms stad är sedan 2018 reglerade med vägmärke E16 (enkelriktad trafik) och C1 (förbud mot infart med fordon), båda märkena försedda med tilläggstavla (Gäller ej cykel). Syftet har varit att möjliggöra dubbelriktad cykeltrafik på enkelriktade gator, för att göra det enklare och säkrare att cykla.

Genom beslut av Länsstyrelsen i Stockholms län och Transportstyrelsen är merparten av föreskrifterna upphävda. Trafikkontoret behöver utfärda nya föreskrifter för de aktuella gatorna.

I enlighet med Transportstyrelsens beslut föreslås märket E16 inklusive tilläggstavla tas bort på de aktuella gatorna. De aktuella gatorna föreslås regleras så att i de punkter där infart med fordon som inte är en cykel inte bör ske behålls vägmärke C1, försedd med tilläggstavla, *gäller ej cykel*.

Trafikkontoret har övervägt en återgång till 2016 års reglering med märke C3, men bedömt att den inte är tillfredsställande ur efterlevnadssynpunkt, och därmed inte heller ur trafiksäkerhets- och framkomlighetssynpunkt.

Bakgrund

I budget 2016 för Stockholms stad fick trafikkontoret i uppdrag att införa möjligheten för dubbelriktad cykling på lämpliga enkelriktade gator. För att åstadkomma detta ersattes enkelriktningsregleringen för runt 250 kvarter i Stockholms innerstad med förbud att i ena riktningen framföra annat motorfordon än moped klass II. Vägmärket C1 (Förbud mot infart med fordon) byttes på dessa gator ut mot vägmärket C3 (Förbud mot trafik med annat motordrivet fordon än moped klass II). Vägmärket E16 (Enkelriktad trafik) togs bort.

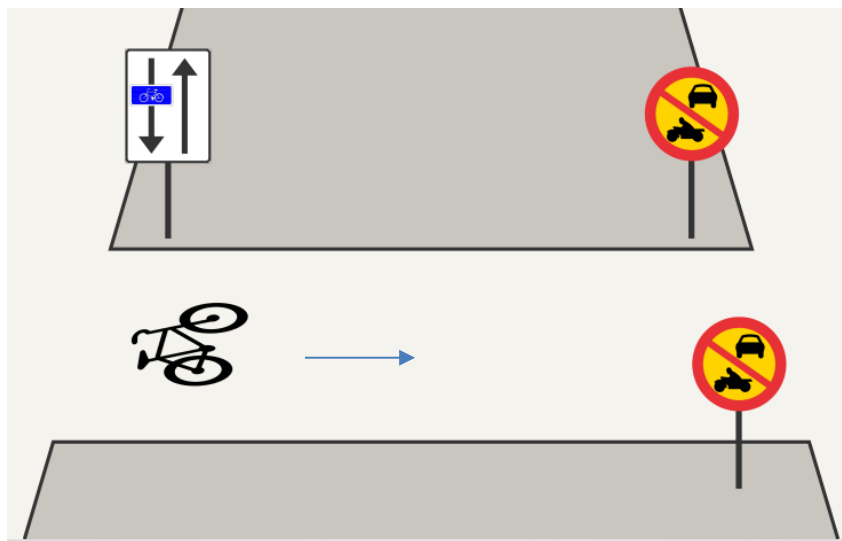

Bild 1. Enkelriktning togs bort, Vägmarkering M26 målades och vägmärke C3 infördes. Bilarnas körriktning är från höger till vänster i bilden, Cykelsymbolen i gatan målades för att uppmärksamma bilförare om att något nytt händer här. Vägmärket F18 visar körfältens indelning och är ytterligare en upplysning om att det kan komma cyklar i motsatt riktning.

Den utvärdering av regleringen som gjordes i form av studier, mätningar och analys av inkomna synpunkter till kontoret visade å ena sidan att ett väsentligt antal cyklister valde att köra på de gator som öppnats upp för dem, å andra sidan på en efterlevnad bland andra motorfordon än moped klass II som inte var

tillräckligt hög. Det senare bedömdes leda till en upplevelse av minskad trygghet och potentiellt försämrad trafiksäkerhet. Trafikkontoret gjorde mot bakgrund av bland annat detta ett försök med att skylta om ett mindre antal gator från C3 till C1 (Förbud mot infart med fordon) med tilläggstavla (Gäller ej cykel). Mätningarna visade en förbättrad regelefterlevnad från motorfordon, en bild som bekräftades av inkomna synpunkter till kontoret.

Mot bakgrund av detta föreslog trafikkontoret i tjänsteutlåtande T2018-01449 att regleringen på de aktuella gatorna ändras så att vägmärke E16 återinförs i kombination med C1 (Förbud mot infart med fordon), och att båda märkena förses med en tilläggstavla (Gäller ej cykel). Trafiknämnden godkände 2018-06-14 kontorets förslag.

Länsstyrelsen i Stockholms län beslutade 2019-06-11 att upphäva 357 lokala trafikföreskrifter på gator som är reglerade som enkelriktade med undantag för cykeltrafik. Transportstyrelsen har i beslut 2020-02-20 (TSV 2019-3566) avslagit Stockholms stads överklagande av länsstyrelsens beslut, vilket innebär att de nämnda föreskrifterna kvarstår som upphävda.

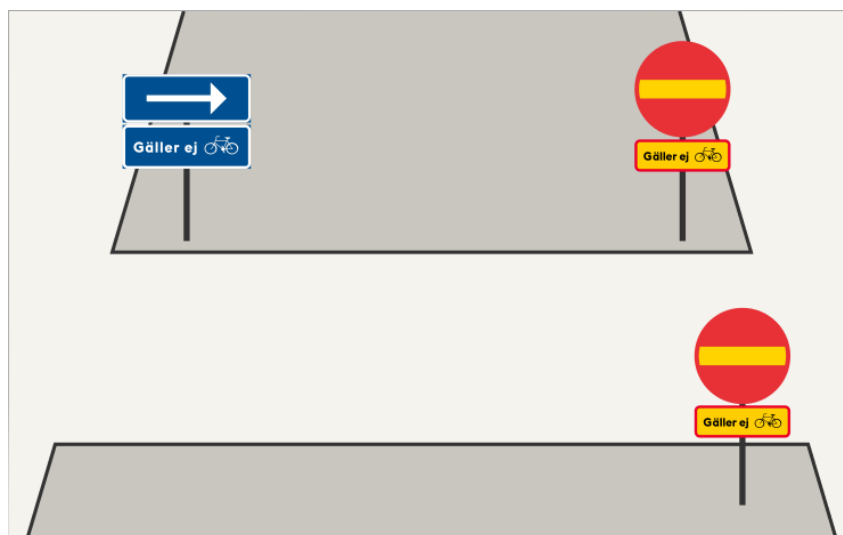

Bild 2. Enkelriktningen E16 återinfördes med undantag för cykel. Förbud mot infart med fordon C1 infördes med undantag för cykel.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom trafikkontoret.

Mål och syfte

I enlighet med stadens Framkomlighetsstrategi och Cykelplan genomför trafikkontoret olika insatser för att göra det enklare och

säkrare att cykla i hela staden. Detta uppnås bland annat genom att göra det lätt att starta och avsluta cykelresan och skapa god genhet för cykeltrafik, både för att korta ned resan och för att kunna undvika mindre tillgänglig topografi. Genom den valda regleringen blir det smidigare att ta sig fram på cykel i sitt närområde, och snabbare och enklare att ansluta till och från stadens pendlingsstråk för cykling. Biltrafikens framkomlighet blir fortsatt god.

Befintlig situation

De aktuella gatorna är sedan 2018 reglerade med vägmärke E16 (enkelriktad trafik) och C1 (förbud mot infart med fordon), båda märkena försedda med tilläggstavla (Gäller ej cykel).

Merparten av föreskrifterna är dock upphävda av Länsstyrelsen i Stockholms län. Transportstyrelsen har i beslut 2020-02-20 (TSV 2019-3566) avslagit Stockholms stads överklagande av länsstyrelsens beslut, vilket innebär att de nämnda föreskrifterna kvarstår som upphävda. Trafikkontoret behöver utfärda nya föreskrifter för de aktuella gatorna.

Åtgärdsförslag

Trafikkontoret eftersträvar god framkomlighet och trafiksäkerhet för alla fordon på de aktuella gatsträckorna, och gör bedömningen att framkomligheten och trafiksäkerheten för fordon som inte är en cykel gynnas av om det för dessa endast är möjligt med infart från ett håll. Framkomligheten och trafiksäkerheten för cykeltrafiken gynnas samtidigt av möjlig infart från alla håll.

I beslut TSV 2019-3566 menar Transportstyrelsen att det inte går att kombinera märket E16 (enkelriktad trafik) med tilläggstavla som anger att enkelriktningen inte gäller cykel. Märket E16 inklusive tilläggstavla tas därför bort på de aktuella gatorna, som således inte blir enkelriktade för fordonstrafik.

Beträffande vägmärke C1 (förbud mot infart med fordon) menar Transportstyrelsen att det inte finns något hinder för att undanta en viss trafikantgrupp eller ett visst fordonsslag från denna trafikregel. Syftet med regeln bör vara att det är olämpligt att viss eller all fordonstrafik förs in på körbanan just där.

Trafikkontoret gör bedömningen att det är möjligt att kombinera vägmärke C1 med tilläggstavla som undantar ett visst fordonsslag, där det bedöms lämpligt. I de punkter där infart med

motorfordon inte bör ske behålls vägmärke C1 (förbud mot infart med fordon), försedd med tilläggstavla (Gäller ej cykel).

I de jämförelser som gjorts mellan C3 och C1 med tilläggstavla har den senare lösningen visat sig ha en bättre regelefterlevnad (se avsnittet Bakgrund). Under 2019 har heller inga allvarliga eller måttliga olyckor mellan cykel/moped och motorfordon inträffat på de aktuella gatorna som varit skyltade med C1 med tilläggstavla.

Trafikkontoret föreslår att de beskrivna åtgärderna genomförs på samtliga gator som berörs av Transportstyrelsens beslut.

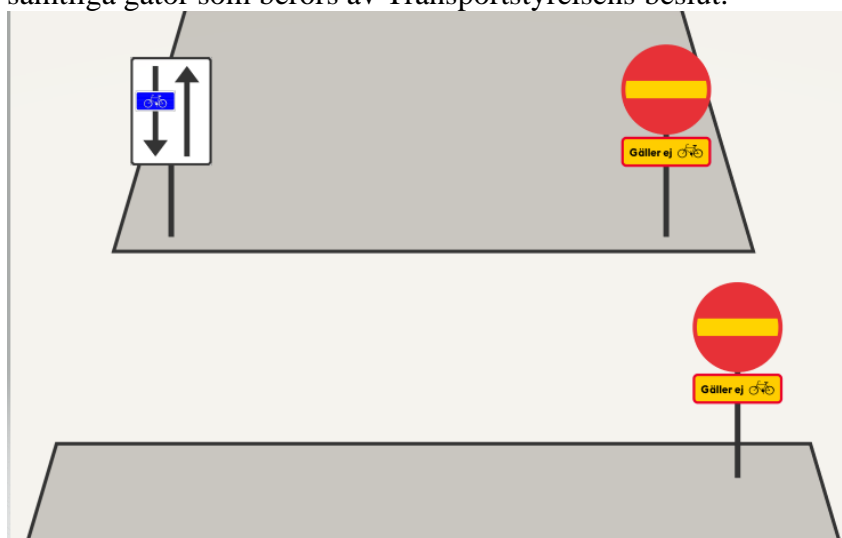

Bild 3. Vägmärket F18, Körfältsindelning på sträcka monteras. Tilläggstavlan (T22) med cykelsymbol kan vara kvar

Avvägningar

Trafikkontoret har övervägt en återgång till 2016 års reglering med märke C3, men bedömt att den inte är tillfredsställande ur efterlevnadssynpunkt (se avsnittet Bakgrund). Trafikkontoret gör vidare bedömningen att med låg efterlevnad följer en risk för sämre trafiksäkerhet och framkomlighet.

Konsekvenser

Trafikkontoret har i utredningen beaktat alternativa lösningar och effekter av nuvarande samt föreslagen reglering för berörda aktörer. Kontoret bedömer enligt det ovan anförda att den föreslagna regleringen leder till god framkomlighet, trafiksäkerhet och trygghet för alla fordon, och att den bidrar till cykelplanens mål om att göra det enklare och säkrare att cykla i hela staden.

Tidplan

Från tidpunkten för beställning har skyltentreprenören ca tre veckors starttid innan vägmärken kan sättas upp, det beror på leveranstid för tillverkning av nya vägmärken. Omskyllningen beräknas ta ca fyra veckor.

Aktivitet	V. 13	V. 14	V. 15	V. 16	V.17
Genomförandebeslut	x				
Beställning skyltentreprenör	x				
Beställning skyltillverkare		X	X	X	
Entreprenadstart					x

Ekonomi

Uppdraget offererades av ramavtalad skyltentreprenör till 1 127 434 kr. Offerten har sin grund i befintlig å-prislista och utgiften kan komma att justeras både upp och ned under arbetets gång. Beaktat risken att utgiften stiger något bedömer kontoret att den totala utgiften kommer att stanna under 1,2 mnkr.

Driftkostnader

Inga ytterligare driftkostnader beräknas uppkomma.

Risk/Osäkerhet

För trafikanterna kommer den nya regleringen i praktiken inte innebära någon skillnad jämfört med idag varför risk och osäkerhet i projektet bedöms låg.

Trafikkontorets förslag

Kontoret föreslår att trafiknämnden beslutar om genomförande av projekt Möjliggöra dubbelriktad cykeltrafik på tidigare enkelriktade gator till en investeringsutgift om 1,2 mnkr samt förklarar ärendet omedelbart justerat.

Slut